

Jaarverslag DVN 2018

Wij maken het verschil

voor mensen met diabetes

In dit jaarverslag 2018

◀ 3
Voorwoord

▶ 4
Kwaliteit van zorg

▶ 7
In de media

▶▶ 9
Op pad met DVN

◀◀ 10
Voor leden

◀ 12
Financieel

◀ 14
Blik op de toekomst

▶ 15
Colofon

Voorwoord

DVN behartigt de belangen van alle mensen met diabetes in Nederland. In 2018 bereikten we met 24 ALV-leden, 300 vrijwilligers, 32 medewerkers, bestuur en directie mooie resultaten. Tegelijkertijd staan we als vereniging voor grote uitdagingen.

Na onze jarenlange lobby werd in 2018 bekend dat Flash Glucose Monitoring (FGM) voor bepaalde doelgroepen wordt vergoed. We ondertekenden als enige patiëntenvereniging het Nationaal Preventieakkoord. En we zorgden dat mensen met diabetes samen met de behandelaar gemakkelijk kunnen kiezen welke bloedglucosemeter het beste bij hen past.

Trots

Onze media en online campagnes - met betrouwbare informatie en ervaringsverhalen - sloten kennelijk goed aan bij de behoeften van mensen met diabetes en werden volop gelezen en gedeeld. Het Klantcontactcentrum beantwoordde duizenden vragen van leden. Tijdens ruim 300 activiteiten door het hele land, vonden onze leden elkaar om kennis op te doen en ervaringen te delen.

Prachtige resultaten waar we trots op mogen zijn - en die we hebben bereikt in een turbulente periode, met onder meer het vertrek van directeur Olof King. Toch blijft de groei van het ledenaantal achter. Ook 2018 heeft daarin geen verandering gebracht. Ondanks de inzet, de nieuwe initiatieven en de warme betrokkenheid van vrijwilligers en medewerkers.

Samen meer impact

Als DVN staan we voor een grote uitdaging om nog meer mensen aan ons te binden en financieel gezond te blijven. Alleen dan kunnen we een sterke partij zijn waar de overheid, zorgorganisaties en verzekeraars niet omheen kunnen. Daarom hebben we een mooie stap gezet: DVN en het Diabetes Fonds gaan vanaf 2019 de krachten bundelen. Ons doel? Maatschappelijk meer bereiken en samen het verschil maken voor mensen met diabetes. Want dat is waar we voor gaan.

Binso Wymenga, Voorzitter

Op de bres

DVN behartigt de belangen van mensen met diabetes in Nederland. Ook in 2018 hebben we veel bereikt voor goede diabeteszorg en een beter leven met diabetes. Onze successen op een rij.

Meldpunten

DVN heeft het afgelopen jaar 3 meldpunten geopend voor het verzamelen van ervaringen en klachten van mensen met diabetes. Hiermee hebben we de betrokken partijen aangesproken op hun gedrag. Het meldpunt over de problemen bij de vergoeding van de FreeStyle Libre (FSL) leverde maar liefst 350 meldingen via e-mail en telefoon op.

De meldpunten van 2018:

- Problemen vergoeding FSL bij zorgverzekeraar

- Problemen bij het verlengen van rijbewijs bij het CBR
- Problemen met ongewenste meterwissel door leveranciers

Aandacht voor voetzorg

1 op de 4 mensen met diabetes ervaren voetproblemen. Naar schatting krijgen ieder jaar circa 2.500 mensen met diabetes een amputatie. Voeten waren daarom een belangrijk thema in 2018. Zo vroegen we aandacht voor voetzorg en het hoge aantal onnodige amputaties, stelden we een

tienpuntenplan op voor verbetering van de diabetische voetzorg en werkten we mee aan een patiëntenversie van de [richtlijn Diabetische voet](#). In juni organiseerden we een bijeenkomst over diabetische voetzorg met vertegenwoordigers van beroepsgroepen, de hulpmiddelensector, zorgverzekeraars en patiëntenvertegenwoordigers. Met hen spraken we over de belangrijkste knelpunten rondom voetzorg én oplossingen.

Keuzehulp Bloedglucosemeters

Sinds 2018 kunnen mensen met diabetes gemakkelijk samen met de behandelaar kiezen welke bloedglucosemeter past bij hun leven en bij wat voor hen belangrijk is. Hiervoor ontwikkelden en lanceerden we [Keuzehulpbloedglucosemeter.nl](#).

Vergoeding Flashglucosemonitoring

De vergoeding van FGM zoals de FreeStyle Libre (FSL) is en blijft een belangrijk onderwerp voor onze leden. Wij zetten ons hier onverminderd voor in. Na jarenlange lobby, werd dit jaar bekend dat gebruikers de FGM binnen bepaalde voorwaarden vergoed krijgen en met terugwerkende kracht konden declareren. We blijven in gesprek met zorgverzekeraars en leveranciers en we streven naar minder problemen met de toekenning en vergoeding van de FGM.

Ondertekening Nationaal Preventieakkoord

We waren betrokken bij een belangrijk punt in de politieke lobby: het tot stand komen van en deelname aan het [Nationaal Preventieakkoord](#). Hierin staan maatregelen om de gezondheid van mensen in Nederland te verbeteren door gezondheidsproblemen als overgewicht aan te pakken. DVN tekende als enige patiëntenvereniging het akkoord en pakt een rol in de uitvoering ervan.

Verbetering bij het CBR

De CBR-procedures voor het aanvragen of verlengen van je rijbewijs, zijn voor veel mensen met diabetes een doorn in het oog. Met het CBR maakten we afspraken voor het verbeteren van hun klantvriendelijke (lange) procedures. Zo is de website van het CBR inmiddels verbeterd voor mensen met diabetes. Ook in 2019 blijven we strijden voor betere procedures.

Betere en betaalbare diabeteszorg

Uit DVN-onderzoek onder 531 respondenten blijkt dat veel mensen met diabetes bereid zijn over te stappen naar een andere zorgverzekeraar voor een lagere premie. Maar zij hebben twee belangrijke voorwaarden: dezelfde zorg vergoed krijgen (72% van de respondenten) en niet hoeven over te stappen naar een andere hulpmiddelenleverancier (60% van de respondenten). Daarover maakten we afspraken met zorgverzekeraars in de [collectieve zorgverzekeringen](#).

Veilig overstappen op biosimilar-insuline

Mensen met diabetes kunnen overstappen op een gelijksoortige en lager geprijsde insuline, een zogenaamde biosimilar-insuline. We vinden het belangrijk dat het overstappen op een goede manier gebeurt. Daarom heeft DVN samen met de beroeps- en brancheorganisatie voor apothekers KNMP, de Nederlandse Diabetes Federatie en zorgverzekeraar VGZ een stappenplan ontwikkeld. Dit stappenplan zorgt voor een veilige overstap naar een ander medicijn onder goede begeleiding.

Langwerkende metformine nu ook in Nederland verkrijgbaar

Tot voor kort was in Nederland alleen kortwerkende metformine (bloedglucoseverlagend medicijn) verkrijgbaar, in tegenstelling tot de landen om ons heen. Sinds 2016 verkennen we de mogelijkheden om de langwerkende variant, die maar één keer per dag ingenomen hoeft te worden, naar Nederland te krijgen. December 2018 was het zover: eindelijk kunnen Nederlandse zorgverleners de langwerkende variant van metformine voorschrijven aan hun patiënten.

Kies het ziekenhuis dat bij je past

Samen met Patiëntenfederatie Nederland hebben we een online keuzehulp voor zorginstellingen ontwikkeld. Hiermee kiezen volwassenen en kinderen met diabetes een passend ziekenhuis bij hun behandeling. Na het invullen van een aantal vragen over je wensen verschijnen er 3 ziekenhuizen die op je leven aansluiten.

Waar is de huisarts?

In 2018 heeft DVN onderzocht in hoeverre mensen met diabetes type 2 via hun huisarts worden doorverwezen naar de diëtist. Zo vroegen we aan 955 mensen of ze ooit contact hadden met een diëtist vanwege hun diabetes. De resultaten:

- Ja, 1 keer: 22%
- Ja, 2 keer: 17%
- Ja, vaker dan 2 keer: 39%
- Nee, nog nooit: 22%

43% van de respondenten gaf als reden op dat de huisarts of praktijkondersteuner een dieetadvies niet nodig vond of ter sprake had gebracht. Als DVN vinden we dat een gemiste kans. Goede voeding kan allerlei risico's beperken. Dat geldt extra voor mensen met diabetes type 2: met een goede leefstijl is de kans groot dat je diabetes kunt afremmen of zelfs kan terugdraaien.

Diabetesacademie voor zorgprofessionals

In 2018 zijn we gestart met de Diabetes-academie voor zorgprofessionals. Met een speciaal aanbod van (na)scholingen en andere bijeenkomsten voor professionals, bieden we toepasbare kennis en ervaringsdeskundigheid over leven met diabetes. Op 1 juni organiseerden we het symposium 'Uitdagingen in de diabeteszorg'. Een dag vol inspiratie, handreikingen, oplossingen en kennis van nieuwe ontwikkelingen ter bevordering van de diabeteszorg in de dagelijkse praktijk.

Inzet voor inwendige insulinepomp

Fabrikant Medtronic kondigde in 2017 aan dat ze per 1 juni 2019 stopt met de productie van de inwendige insulinepomp. De 70 Nederlandse gebruikers zien de toekomst met angst en beven tegemoet; niet voor iedereen is er een goed alternatief. Diabetesvereniging Nederland riep Medtronic – wereldwijd de enige die de inwendige pomp maakt – op om de productie te garanderen voor de 70 gebruikers tot er een alternatief is.

Sportschool

Om het keurmerk Sportschool met diabetes te behalen, volgen medewerkers van een sportschool een training van DVN over diabetes. Zij weten precies hoe ze mensen met diabetes moeten begeleiden. Dat maakt de drempel om te gaan sporten of bewegen minder groot. Er zijn inmiddels al 60 sportscholen met ons keurmerk, verspreid over Nederland.

Dvn.nl/sportschool

In de media

Diabetes was afgelopen jaar een veelbesproken onderwerp in de media. DVN heeft ook in 2018 veel geschreven, gefilmd en gedeeld.

DVN.nl

Eind 2017 is de nieuwe website van www.dvn.nl gelanceerd. Maar liefst 479.265 gebruikers bezochten onze website in 2018, van wie 81,2% voor het eerst. De best bezochte webpagina van 2018 was de pagina [Wat is diabetes?](#) en werd maar liefst 103.206 keer bekeken. Het meest gelezen nieuwsbericht ging over de [doorbraak in vergoeding FGM](#) en werd

26.289 keer gelezen. Online hebben zich 746 nieuwe leden aangemeld.

De top 5 zoektermen van bezoekers op dvn.nl:

1. Hypo
2. FreeStyle Libre
3. Autorijden
4. Verzekeringen
5. Hyper

Social media

Ook op social media wordt DVN goed bezocht. We deelden er onze nieuwsberichten, quizzen, zorgwijzers, activiteiten, video's en nog veel meer. De interactie met onze leden is ook hier heel belangrijk.

Twitter: 10.450 volgers

Facebook: 7.441 likes

LinkedIn: 1.904 volgers

YouTube: 39.940 vertoningen

DiabetesTrefpunt

DiabetesTrefpunt is het online forum van DVN, waar mensen met diabetes met elkaar in gesprek gaan over leven met diabetes, complicaties, ontwikkelingen in de zorg en persoonlijke vragen. DVN heeft een belangrijke rol als moderator om de veilige omgeving van het forum te waarborgen. In 2018 bezochten maar liefst 315.483 gebruikers het vernieuwde forum. Inmiddels telt DiabetesTrefpunt ruim 5.000 bijdragers.

[Bekijk het vernieuwde DiabetesTrefpunt.](#)

FreeStyle Libre onderwerp van gesprek

De FreeStyle Libre (FSL) was het afgelopen jaar een hot topic. Zowel over de vergoeding van de FSL als de leveringsproblemen bij fabrikant Abbott hebben we veel bericht. De ontwikkelingen werden op de voet gevolgd door onze achterban. Zo was de FSL ook een populair onderwerp op DiabetesTrefpunt en werd het nieuwsbericht over de doorbraak van de vergoeding van de Flash Glucose Monitoring (zoals de FSL) het best gelezen in 2018.

[Lees het nieuwsbericht.](#)

VGZ-campagne voor Keer Diabetes2 Om

Samen met zorgverzekeraar VGZ heeft DVN een mooie mediacampagne opgezet rondom het programma Keer Diabetes2 Om. Het verhaal van Arie vertelt dat verzekerden van VGZ hun deelname aan het programma volledig vergoed krijgen en zo hun diabetes type 2 kunnen omkeren.

[Lees het nieuwsbericht.](#)

Diabetes Hart Quiz

Halverwege 2018 werd de campagne 'Hart voor Diabetes' gelanceerd. Deze campagne staat in het teken van hart- en vaatziekten en diabetes. Door middel van 4 online quizzen over hart- en bloedvaten, cholesterol, bloeddruk en overgewicht hebben we onze achterban bewust gemaakt van de relatie tussen hart- en vaatziekten en diabetes.

[Lees het nieuwsbericht.](#)

Vloggen voor SugarKidsClub

Mario is acteur en vlogger en heeft sinds zijn zevende diabetes type 1. Sinds 2018 maakt hij voor SugarKidsClub vrolijke en informatieve vlogs waarbij hij de verschillende aspecten van het leven met diabetes filmt.

[Kijk deze video van Mario bij de kinderdiabetesverpleegkundige.](#)

Op pad met DVN

Het organiseren van activiteiten is een belangrijk onderdeel van onze patiëntenvereniging. Deze activiteiten geven volwassenen, jongeren en kinderen met diabetes de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, ervaringen te delen en elkaar te steunen.

Ruim 300 activiteiten

Met behulp van onze trouwe vrijwilligers heeft DVN afgelopen jaar ruim 300 **activiteiten** door heel Nederland georganiseerd. Zo organiseerden we diabetescafés, cursussen en lezingen met de Diabetes-school, wandelingen, kookworkshops en informatieavonden. Populaire thema's bij de activiteiten waren voeding en beweging.

SugarKidsClub

Naast de reguliere activiteiten organiseerden we ook 18 activiteiten voor kinderen tot 16 jaar met diabetes vanuit de **SugarKidsClub**. De 6 SugarKids-kampen werden in totaal door 95 kinderen met diabetes bezocht. En tijdens de SugarKids-Club familieweekenden kunnen zowel kind als ouder onbezorgd plezier maken. Ook organiseerden we Snowtime, een ski- en snowboardclinic voor 70 kinderen in

Snowworld. Een bezoekje aan avonturenpark Wildlands bezorgde 144 kinderen en hun ouders een onvergetelijke dag!

Circus Suiker

Vlogger Mario bezocht het zomerkamp 'Circus Suiker' in Leusden. [Bekijk de video.](#)

Vrijwilligers

In de regio's zijn ongeveer 180 vrijwilligers actief. Daarnaast zetten circa 55 vrijwilligers zich in voor de SugarKidsClub en JONG met Diabetes. Ook zijn er vrijwilligers actief in de ALV, de Raad van Advies en de Raad van Deskundigen en zetten sommige mensen zich af en toe in als vrijwilliger. In totaal zijn er zo'n 300 vrijwilligers die zich in 2018 voor DVN hebben ingezet.

Ledenservice & klantcontact

DVN is er voor haar ruim 38.000 leden met mooie publicaties, een luisterend oor, verzekeringen, korting op diabetesspullen en nog veel meer. Een greep uit ons uitgebreide pakket aan diensten en producten.

Onze Klantenservice

Elke dag beantwoorden de medewerkers van het Klantcontactcentrum tientallen vragen van leden. Zo kwamen er veel telefoontjes en mails binnen over de maandenlange productie- en distributieproblemen van de FreeStyle Libre. Ook over de vergoeding van Flash Glucose Monitoring, zoals de FSL, door zorgverzekeraars kwamen veel vragen.

Ledenmagazine Diabc

Inspiratie, interviews en diabetesinhoudelijke (achtergrond)artikelen lezen onze leden in magazine Diabc. Dit jaar publiceerden we 9 edities met een totale oplage van 317.164 exemplaren.

[Dvn.nl/dvn/diabc-ledenmagazine](https://dvn.nl/dvn/diabc-ledenmagazine)

Diabetesthriller

Zoeter dan wraak was de speciaal voor ons geschreven diabetesthriller van columniste en thrillerschrijfster Jacqueline Coppens. De thriller ging als zomerboekje mee met de reguliere juli-editie van Diabc.

Nieuwsbrieven

Het laatste nieuws én inspiratie, lezen onze leden in de speciale nieuwsbrief voor mensen met diabetes type 1 (8.397 abonnees) en in de nieuwsbrief voor mensen met type 2 (10.833 abonnees). Ook hebben we een algemene nieuwsbrief (2.950) voor andere geïnteresseerden. Aanmelden kan via dvn.nl.

SugarKids Mini Magazine

Drie leuke, vrolijke, informatieve en inspirerende magazines vol herkenning vielen bij onze jongste leden op de mat (totale oplage: 5.700): wie is jouw diabetesvriend?, Suiker?! en Dit vind ik belachelijk. www.sugarkids.nl

JONG magazine

Voor jongeren zijn er niet veel plekken waar ze terecht kunnen voor informatie over zwangerschap met diabetes. Daarom lanceerden wij het JONG Magazine Baby?, vol kennis en ervaringsverhalen, met een oplage van 6.000 exemplaren, ook in trek bij zorgverleners. Op de lancering van het magazine kwamen tientallen (zwangere) jongeren af en zij konden hun prangende vragen stellen aan een arts en aan ervaringsdeskundigen. www.jong.nl

Verzekeringen

We helpen leden graag met het kiezen van de verzekering die bij hen past. Zo bieden we leden een speciale overlijdensrisicoverzekering, een route op maat gemaakt voor mensen met diabetes. In 2018 zijn 85 overlijdensrisicoverzekeringen afgesloten en in totaal maakten in de afgelopen jaren bijna 700 leden gebruik van dit aanbod. Een insulinepompverzekering maakt ook deel uit van het aanbod. Daarnaast krijgen DVN-leden korting op collectieve verzekeringen. Met drie zorgverzekeraars hebben we collectieve contracten: OHRA, VGZ en Zilveren Kruis. Dat betekent onder andere: korting op de premie en speciale (diabetes) vergoeding. In 2018 is het aantal leden dat hier gebruik van maakt, gegroeid met zo'n 10 procent. Via OHRA zijn honderden polissen door leden afgesloten voor schadeverzekeringen (o.a. autoverzekering, inboedelverzekering, rechtsbijstandverzekering). Dvn.nl/verzekeringen

DVN Winkel en Puntenplein

Voordelig diabetes hulpmiddelen kopen? Leden krijgen korting in DVN winkel (dvnwinkel.nl) én kunnen sparen voor nuttige en leuke diabetesproducten op puntenplein.nl. Deze onderdelen vallen onder DVN Regie BV.

Voluitlevenmetdiabetes.nl

Mensen met diabetes (type 2) kunnen hier terecht voor gezonde producten, tips en weetjes, lekkere recepten en interviews. Alles om hen te ondersteunen bij een gezonde leefstijl. Het aanbod wordt continu vernieuwd. Leden van Diabetesvereniging Nederland krijgen korting op producten in de webshop. Dit onderdeel valt ook onder DVN Regie B.V. voluitlevenmetdiabetes.nl

Financiën

Om het verschil te kunnen (blijven) maken voor mensen met diabetes, is het belangrijk dat DVN een financieel gezonde organisatie is en blijft.

DVN streeft naar financiële onafhankelijkheid. Op die manier kan DVN de continuïteit van haar dienstverlening garanderen en haar activiteiten volledig en uitsluitend uitvoeren in het belang van mensen met diabetes.

Contributie & bijdragen particulieren

De belangrijkste bron van inkomsten is de contributie van leden. De volledige contributie per lid op jaarbasis bedroeg in 2018 € 49,90. Naast de contributiegelden zijn bijdragen van particulieren een belangrijke inkomstenbron voor DVN. In

2018 ontvingen we donaties, giften, schenkingen, bijdragen van **'vrienden van DVN'** en erfstellingen of legaten van mensen die ervoor kozen DVN op te nemen in hun **testament**. Ook waren er inkomsten uit de verkoop van producten en diensten, zoals advertenties in Diabc, provisies van verzekeringen en het geven van trainingen en cursussen.

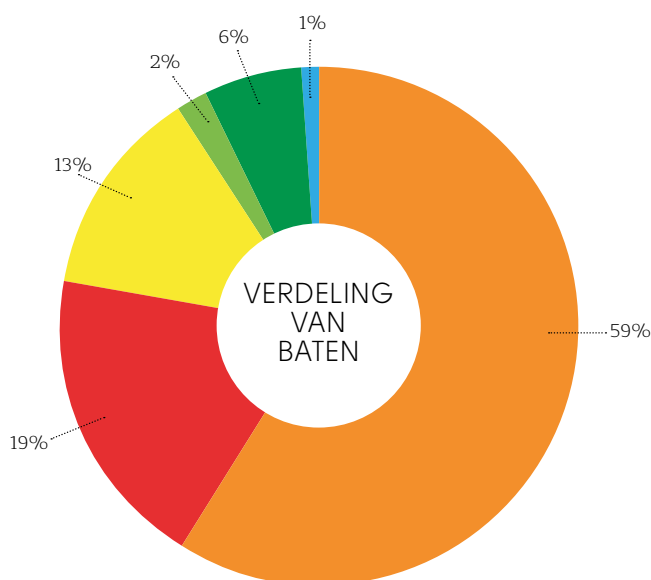
Subsidies & sponsoring

In sommige gevallen is het voor het realiseren van onze doelstellingen effectief om samen te werken met overheidsinstanties, fabrikanten van hulpmiddelen

en medicijnen, zorgverleners of overkoepelende organisaties. Deze samenwerking kan leiden tot subsidies of sponsoring. De inkomsten uit instellings- en projectsubsidies waren in 2018 goed voor 2% van de totale inkomsten van DVN. De opbrengsten uit sponsoring leverden 6%

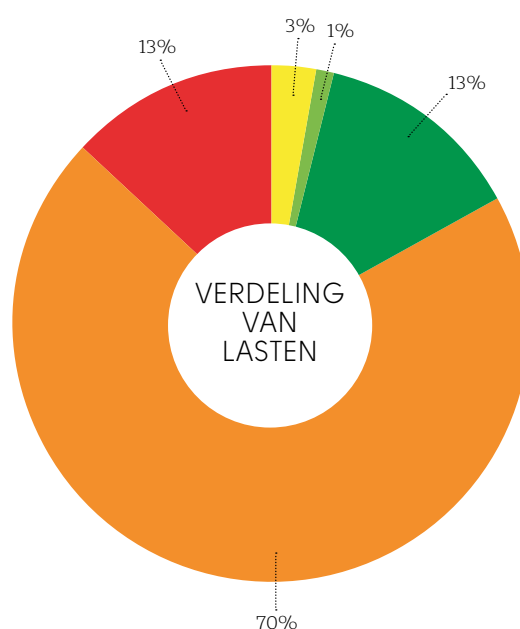
van het totaal op. Bij sponsoring claimt Diabetesvereniging Nederland onafhankelijkheid en publiceert de naam, de omvang en de condities van sponsoring. Een overzicht van sponsors publiceren we jaarlijks op onze [website](#).

De baten en lasten waren in 2018 als volgt verdeeld:

Contributies	1.820.000	(59%)
Donaties, giften/schenkingen en nalatenschappen	597.000	(19%)
Verkoop producten en diensten	390.000	(13%)
Sponsoring	191.000	(6%)
Subsidies	63.000	(2%)
Overige baten	20.000	(1%)
Totaal	3.081.000	(100%)

Resultaat deelneming € 231.000

Personeelskosten	2.287.000	(70%)
Algemene kosten	441.000	(13%)
Dienstverlening	416.000	(13%)
Vereniging	113.000	(3%)
Belangenbehartiging	18.000	(1%)
Totaal	3.275.000	(100%)

Meer lezen over de financiële situatie in 2018? Lees de toelichting '[DVN Financieel 2018](#)'

Blik op de toekomst

Eind 2018 besloten Diabetesvereniging Nederland en het Diabetes Fonds om hun krachten te bundelen. Beide organisaties bereiken veel voor mensen met diabetes. Samen kunnen we nog meer doen en bereiken. Dat is nodig, want er zijn 1,2 miljoen mensen met diabetes en er komen er steeds meer bij.

Diabetesvereniging Nederland verbindt mensen met diabetes, behartigt hun belangen (bijvoorbeeld rond verzekeringen, vergoedingen en hulpmiddelen) en ondersteunt hen in het dagelijks leven met diabetes. Het Diabetes Fonds wil Nederland gezonder maken en diabetes genezen door het financieren van wetenschappelijk onderzoek naar betere behandelingen, genezing en complicaties van diabetes.

Beide organisaties zien veel voordelen in een vergaande samenwerking. Als één organisatie kunnen we maatschappelijk meer bereiken en meer impact hebben, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheidsbevordering en preventie. En op die manier nog beter het verschil maken voor mensen met diabetes.

In 2019 werken Diabetes Fonds en Diabetesvereniging Nederland resoluut aan een nadere uitwerking van deze samenwerking. Dat gebeurt zo snel als het kan, zo zorgvuldig als het moet, en met oog voor de belangen van mensen met diabetes en hun omgeving.

**Diabetesvereniging
Nederland**

**Diabetes
Fonds**

Het jaarverslag 2018 is een uitgave van Diabetesvereniging Nederland.

Hoofdredactie: Willeke Veenendaal, DVN

Tekst, coördinatie & eindredactie: Franka Meijer en Sanne Heil, DVN

Fotografie: Dirk Jansen

Vormgeving: Fier media b.v.

Uitgever: Diabetesvereniging Nederland

Deze uitgave is bedoeld om leden en andere belangstellenden een impressie te geven van de activiteiten van Diabetesvereniging Nederland in 2018, maar heeft niet tot doel volledig te zijn. Het jaarverslag en de daarin opgenomen cijfers zijn gecontroleerd door accountantskantoor Mazars Paardekooper Hoffman N.V. Publicatie: juni 2019

Copyright Het overnemen van teksten en afbeeldingen zoals bedoeld in artikel 13 van de Auteurswet is niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Adres

**Fokkerstraat 17
3830 AM Leusden**

Telefoonnummer

033 463 05 66

E-mailadres

info@dvn.nl

@DiabetesNL

DiabetesverenigingNL

Website www.dvn.nl

**Diabetesvereniging
Nederland**